Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
JEAN RICHARD DE LA TOUR
esitatud 15. juulil 2021 [1]

**Kohtuasi C-408/20 P**

**Danilo Poggiolini**
***versus***

**Euroopa Parlament**

Apellatsioonkaebus – Euroopa Parlamendi liikmete ühtne põhimäärus – Itaalia valimisringkonnas valitud Euroopa Parlamendi liige – Pensioniõiguste muutmine Euroopa Parlamendi poolt – Hagi vastuvõetamatuse vastuväide – Tähtaeg seoses vahemaadega – e-Curia rakendus – Vaidlustav akt – Mõiste – Siduvad õiguslikud tagajärjed – Hagiavalduse muutmise avaldus – Vastuvõetavus

## I. Sissejuhatus

1. Danilo Poggiolini palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 3. juuli 2020. aasta määruse kohtuasjas Falqui ja Poggiolini *vs.* parlament [2], millega Üldkohus jättis ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata tema hagi, milles paluti tühistada Euroopa Parlamendi finantsküsimuste peadirektoraadi parlamendiliikmete töötasu ja sotsiaalsete õiguste üksuse juhataja 11. aprilli 2019. aasta teatis, mis käsitleb tema [3] pensioni suuruse kohandamist pärast seda, kui 1. jaanuaril 2019 jõustus Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati (saadikutekoja juhatuse büroo, Itaalia) [4] otsus nr 14/2018.

2. Selle mitmele Euroopa Parlamendi endisele liikmele või nende õigusjärglastele saadetud teatise peale esitati arvukalt hagisid, mille Üldkohus tunnistas ilmselgelt vastuvõetamatuks. Euroopa Kohtule esitati nende samal päeval tehtud otsuste peale analoogse sisuga apellatsioonkaebused [5].

1 Algkeel: prantsuse.

2 T-347/19 ja T-348/19, ei avaldata; edaspidi „vaidlustatud kohtumäärus“, EU:T:2020:303.

3 Vt käesoleva ettepaneku punkt 16.

4 Edaspidi „otsus nr 14/2018“.

5 Lisaks käesolevale apellatsioonkaebusele käsitletakse samal ajal ka apellatsioonkaebust, mille on esitanud 20 endist Euroopa Parlamendi liiget või nende õigusjärglast (kohtuasi Tognoli jt *vs.* parlament (C-431/20 P)). Apellatsioonimenetlus on veel pooleli kohtuasjades Coppo Gavazzi jt *vs.* parlament (C-725/20 P) ja Santini jt *vs.* parlament (C-198/21 P) samasuguste 11. aprilli 2019. aasta või 8. mai 2019. aasta teatiste kohta. Need apellatsioonkaebused on esitatud vastavalt järgmiste kohtuotsuste peale: 15. oktoobri 2020. aasta kohtuotsused Coppo Gavazzi jt *vs.* parlament (T-389/19–T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, T-409/19–T-414/19, T-416/19–T-418/19, T-420/19–T-422/19, T-425/19–T-427/19, T-429/19–T-432/19, T-435/19, T-436/19, T-438/19–T-442/19, T-444/19–T-446/19, T-448/19, T-450/19–T-454/19, T-463/19 ja T-465/19, EU:T:2020:494) ning 10. veebruari 2021. aasta kohtuotsus Santini jt *vs.* parlament (T-345/19, T-346/19, T-364/19–T-366/19, T-372/19–T-375/19 ja T-385/19, ei avaldata, EU:T:2021:78). Nende menetluste kirjalik osa on pooleli.

3. Euroopa Kohus peab seega tegema otsuse selle kohta, millistel tingimustel saab edasi kaevata parlamendi otsused, mis on tehtud Euroopa Parlamendi liikmete pensionide läbivaatamise küsimustes ja haldusmenetluses, mida ei ole eraldi reguleeritud.

4. Keskne arutluskäik, mis tuleneb kõnealusest apellatsioonkaebusest ja kohtuasjas C-431/20 P esitatud apellatsioonkaebusest, mida Euroopa Kohus otsustas analüüsida koos, puudutab mõistet „vaidlustatav akt“ ELTL artikli 263 tähenduses [6].

## II. Õiguslik raamistik

### *A. Üldkohtu kodukord*

5. Üldkohtu kodukorra [7] artikli 56a lõikes 1 on sätestatud:

„Kõik menetlusdokumendid esitatakse ja toimetatakse kätte e-Curia kaudu, ilma et see mõjutaks artikli 57 lõikes 2, artikli 72 lõikes 4, artikli 80 lõikes 1, artikli 105 lõigetes 1 ja 2, artikli 147 lõikes 6, artikli 148 lõikes 9 ja artikli 178 lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtusid[ [8]].“

6. Selle kodukorra artiklis 60 on täpsustatud:

„Menetlustähtaegu pikendatakse seoses vahemaadega kümne päeva võrra.“

7. Kodukorra artikli 81 lõikes 1 on sätestatud:

„Kahe kuu jooksul hagiavalduse kättetoimetamisest arvates esitab kostja vastuse […]“.

8. Nimetatud kodukorra artikli 86 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Kui akt, mille tühistamist nõutakse, on asendatud või muudetud teise aktiga, millel on sama ese, võib hageja selle uue asjaolu arvesse võtmiseks muuta hagiavaldust enne menetluse suulise osa lõppemist või enne Üldkohtu otsust lahendada kohtuasi ilma menetluse suulise osata.“

9. Üldkohtu kodukorra artikli 130 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Kui kostja taotleb, et Üldkohus lahendaks vastuvõetamatuse või pädevuse puudumise küsimuse ilma sisulist vaidlust käsitlemata, esitab ta oma taotluse eraldi dokumendiga artiklis 81 ette nähtud tähtaja jooksul.“

6 Seda mõistet käsitleb käesoleva apellatsioonkaebuse teine väide ja kohtuasjas C-431/20 P esitatud apellatsioonkaebuse esimene väide. Minu analüüs nendes kahes kohtuasjas on esitatud ühesuguses sõnastuses.

7 Kättesaadav järgmisel aadressil: https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-11/tra-doc-et-div-t-0000-2018-201810296-05_01.pdf.

8 Üldkohtu kodukorra artikli 1 lõike 2 punkti k kohaselt tähistab termin „e-Curia“ „Euroopa Liidu Kohtu veebirakendus[t], mis võimaldab menetlusdokumente elektrooniliselt esitada ja kätte toimetada“.

### *B. e-Curia otsus*

10. Üldkohtu 11. juuli 2018. aasta otsuse menetlusdokumentide e-Curia rakenduse[9] kaudu esitamise ja kättetoimetamise kohta artiklis 6 on ette nähtud:

„Menetlusdokumendid, sealhulgas kohtuotsused ja -määrused toimetatakse kasutajakonto omanikele neid puudutavates kohtuasjades kätte e-Curia kaudu.

Eelmises lõigus silmas peetud kättetoimetatud menetlusdokumentide adressaatidele teatatakse e-posti teel kõikidest e-Curia kaudu neile toimunud kättetoimetamistest.

Menetlusdokument loetakse kättetoimetatuks hetkel, mil adressaat (esindaja või abistaja) taotleb sellega tutvumist. Tutvumistaotluse puudumisel loetakse menetlusdokument kättetoimetatuks seitsmenda päeva möödumisel e-posti teel teate saatmisele järgnevast päevast.

[…]“.

## III. Vaidluse taust

11. Vaidluse taust on esitatud vaidlustatud kohtumääruse punktides 1–9 ja selle võib kokku võtta järgmiselt.

12. Apellant on endine Euroopa Parlamendi liige, kes valiti Itaalias. Seetõttu makstakse talle Euroopa Parlamendi liikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja alusel vanaduspensioni.

13. Saadikutekoja juhatuse büroo otsustas 12. juuli 2018 otsusega nr 14/2018 arvutada sissemaksete süsteemi kohaselt ümber selle koja endiste liikmete pensionisummad kuni 31. detsembrini 2011 täitunud mandaadiaastate eest[10]. Selle põhjal vähendati teatavale arvule Itaalia parlamendisaadikutele makstavaid pensione alates 1. jaanuarist 2019.

14. Euroopa Parlament teatas apellandile tema 2019. aasta jaanuari pensioniteatisele lisatud kommentaariga, et otsust nr 14/2018 kohaldades võidakse tema pensionisumma uuesti läbi vaadata ja on võimalik, et see ümberarvutus võib kaasa tuua alusetult makstud summade sissenõudmise.

15. Euroopa Parlamendi finantsküsimuste peadirektoraadi parlamendiliikmete töötasude ja sotsiaalsete õiguste üksuse juhataja kuupäevastamata teatega, mis on lisatud apellandi 2019. aasta veebruari pensioniteatisele, teatati apellandile, et:

– Euroopa Parlamendi õigustalitus oli kinnitanud, et otsus nr 14/2018 on tema olukorrale automaatselt kohaldatav;

– niipea kui Euroopa Parlament on saanud Camera dei deputatilt (saadikutekoda, Itaalia) vajaliku teabe, annab ta apellandile teada tema pensioniõiguse suuruse uuesti kindlaksmääramisest ja nõuab järgmise 12 kuu jooksul sisse võimaliku vahe, ning

[9] ELT 2018, L 240, lk 72; edaspidi „e-Curia otsus“.

[10] Vaidlustatud kohtumääruse punktis 3 on täpsustatud, et otsuse nr 14/2018 õiguspärasuse kontrollimine on pooleli Consiglio di giurisdizione della Camera dei deputatis (saadikutekoja justiitsnõukogu, Itaalia) menetluses.

– tema pensioniõigus määratakse lõplikult kindlaks ametliku aktiga, mille peale on võimalik esitada Euroopa Parlamendi 19. mai ja 9. juuli 2008. aasta otsuse Euroopa Parlamendi[11] liikmete põhimääruse rakendusmeetmete kohta artikli 72 alusel kaebus või ELTL artikli 263 alusel tühistamishagi.

16. Kõnealune üksuse juhataja teatas 11. aprilli 2019. aasta teatisega[12] apellandile, et nagu ta oli andnud teada oma 2019. aasta veebruari teatises:

– arvestades Itaalias endistele parlamendiliikmetele makstavate samalaadsete pensionide vähendamist otsusega nr 14/2018 alates 2019. aasta aprillist, kohandatakse tema pensionide suurust tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2019 vastavalt uute pensioniõiguste kindlaksmääramise kavale, mis on esitatud vaidlusaluse teatise lisas, ja

– talle antakse kirjalike seisukohtade esitamiseks 30-päevane tähtaeg, mis hakkab kulgema alates selle teatise kättesaamisest, ja et selliste seisukohtade puudumisel loetakse selle teatise tagajärjed lõplikuks ja need hõlmavad muu hulgas 2019. aasta jaanuarist kuni märtsini alusetult saadud summade tagasimaksmist.

17. Apellant edastas 22. mai 2019. aasta e-kirjaga oma seisukohad Euroopa Parlamendi pädevale talitusele. Samal päeval saadetud e-kirjas kinnitas parlament, et ta on need seisukohad kätte saanud, ning teatas apellandile, et talle antakse vastus pärast tema argumentide analüüsimist.

18. Parlamendi finantsküsimuste peadirektoraadi parlamendiliikmete töötasu ja sotsiaalsete õiguste üksuse juhataja teatas 8. juuli 2019. aasta kirjas, s.o pärast esimeses kohtuastmes hagi esitamist apellandile, et tema seisukohad ei sisalda asjaolusid, mis õigustaksid parlamendi seisukoha läbivaatamist niisugusena, nagu see on väljendatud vaidlusaluses teatises, ning et järelikult on pensioniõigus ja alusetult tasutu sissenõudmise kava, niisugusel ümberarvutatud kujul, nagu neist teatati kõnealuse teatise lisas, muutunud lõplikuks selle otsuse kättetoimetamise kuupäeval.

## IV. Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtumäärus

19. Apellant esitas vaidlusaluse teatise tühistamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 10. juunil 2019. Euroopa Parlament väitis 29. augustil 2019 esitatud eraldi dokumendis, et hagi on vastuvõetamatu.

20. Hageja esitas 6. septembril 2019 hagiavalduse muutmise avalduse ja 10. oktoobril 2019 oma seisukohad vastuvõetamatuse vastuväite kohta.

21. Parlament esitas 9. oktoobril 2019 oma seisukohad hageja esitatud hagiavalduse muutmise avalduse kohta.

22. Vaidlustatud kohtumäärusega, mis tehti Üldkohtu kodukorra artikli 126 alusel, jättis Üldkohus hageja esitatud hagi ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

[11] ELT 2009, C 159, lk 1.

[12] Edaspidi „vaidlusalune teatis“.

23. Mis puudutab esiteks vaidlusaluse teatise tühistamise nõuet, siis otsustas Üldkohus kõigepealt, et parlament esitas vastuvõetamatuse vastuväite ettenähtud tähtaja jooksul, kuna selle arvutamisel tuleb arvesse võtta kümnepäevast tähtaega seoses vahemaadega, mida kohaldatakse isegi siis, kui asjaomane akt on esitatud e-Curia kaudu [13].

24. Seejärel otsustas Üldkohus, et vaidlusalune teatis ei ole huve kahjustav akt [14]. Üldkohus märkis, et asjaolu, et uus pensioniarvutusmeetod on kohaldatav alates 2019. aasta aprillist, ei ole iseenesest piisav selleks, et tõendada, et Euroopa Parlament võttis pensionide suuruse suhtes lõpliku seisukoha [15]; Üldkohus järeldas vaidlusaluse teate sõnastusest ja apellandile antud võimalusest esitada seisukohad, mida oli seal meelde tuletatud ja mida apellant kasutas [16], et Euroopa Parlamendi vastus apellandile on selle institutsiooni lõplik otsus ning seda ei saa seega käsitada vaid vaidlusalust teatist kinnitava aktina [17].

25. Viimaseks leidis Üldkohus, et tema hinnang, et vaidlusaluse teatise tühistamise nõue on vastuvõetamatu, ei kahjusta õigust tõhusale kohtulikule kaitsele ega võimalda Euroopa Parlamendil Üldkohtu kontrollist pääseda [18].

26. Teiseks otsustas Üldkohus, et apellandi esitatud muutmisavaldus on ilmselgelt vastuvõetamatu, kuna pool ei saa oma nõudeid ja väiteid muuta, kui tema algne hagi ise ei ole hagi esitamise ajal vastuvõetav [19].

27. Kolmandaks jättis Üldkohus ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata apellandi nõude mõista Euroopa Parlamendilt välja summad, mille ta alusetult kinni pidas, kuna väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa ta teha liidu institutsioonidele ettekirjutusi [20].

## V. Poolte nõuded

28. Apellant palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtumäärus;

– sellest tulenevalt tühistada vaidlusalune teatis ja 8. juuli 2019. aasta teatis;

– vastasel juhul saata kohtuasi tagasi Üldkohtule uuesti arutamiseks ja

– mõista mõlema astme kohtukulud välja Euroopa Parlamendilt.

29. Euroopa Parlament palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja

13 Vt vaidlustatud kohtumääruse punktid 40–44.

14 Vt vaidlustatud kohtumääruse punkt 53.

15 Vt vaidlustatud kohtumääruse punkt 47, viimane lause.

16 Vt vaidlustatud kohtumääruse punktid 48 ja 49.

17 Vt vaidlustatud kohtumääruse punktid 52 ja 56.

18 Vt vaidlustatud kohtumääruse punktid 57 ja 58.

19 Vt vaidlustatud kohtumääruse punktid 62 ja 63.

20 Vt vaidlustatud kohtumääruse punktid 66 ja 67.

– mõista apellatsioonimenetluse kohtukulud välja apellandilt.

## VI. Apellatsioonkaebus

30. Apellant esitab oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks kolm väidet: vastavalt, et parlamendi esitatud vastuvõetamatuse vastuväide esitati hilinenult, et vaidlusalune teatis on vaidlustatav ning et muutmisavalduses esitatud tühistamisnõue on vastuvõetav. Lisaks kordab ta esimeses kohtuastmes esitatud väiteid.

### *A. Esimene väide, et Euroopa Parlamendi esitatud vastuvõetamatuse vastuväide on esitatud hilinenult*

#### *1. Poolte argumendid*

31. Apellant väidab, et Üldkohus rikkus oma kodukorra artiklit 60, artikli 81 lõiget 1 ja artikli 130 lõiget 1 ning e-Curia otsuse artiklit 6, kui ta leidis, et Euroopa Parlamendi vastuvõetamatuse vastuväide esitati 29. augustil 2019 eraldi dokumendiga nõuetekohaselt, samas kui selleks ette nähtud tähtaeg möödus 25. augustil 2019.

32. Ta väidab, et kodukorra artiklis 60 ette nähtud menetlustähtaegade pikendamist kohaldatakse ainult juhtudel, kus on vaja kasutada posti teel edastamist, ning seetõttu ei ole see kohaldatav menetlusdokumentide esitamise ja kättetoimetamise korral e-Curia süsteemis, mis tagab dokumentide kiire digitaalsel kujul esitamise, nagu on täpsustatud e-Curia otsuse preambulis.

33. Euroopa Parlament leiab esiteks, et väide on osaliselt vastuvõetamatu, kuna apellant ei selgita, mis põhjusel Üldkohus väidetavalt rikkus e-Curia otsuse artiklit 6, ja teiseks on see ülejäänud osas põhjendamatu põhjusel, et see rajaneb ilmselgelt vääral tõlgendusel nimetatud kodukorra artiklist 60, mida kohaldatakse kõigi menetlusdokumentide e-Curia teel esitamise suhtes – rakendus, mida tuleb sel eesmärgil kasutada, nagu on ette nähtud ka sama kodukorra artikli 56a lõikes 1.

#### *2. Hinnang*

34. Üldkohtu kodukorra artiklis 56a ette nähtud rakenduse e-Curia kasutamine muudeti menetlusdokumentide esitamiseks ja kättetoimetamiseks Üldkohtu menetluses kohustuslikuks, arvestades kasu, mida annab selle rakenduse kaudu digitaalsel kujul dokumentide vahetamise kiirus, nagu on täpsustatud otsuse e-Curia põhjenduses 3.

35. Samas ei ole muudetud kodukorra artiklis 60 sätestatud eeskirja, mis näeb ette seoses suurte vahemaadega menetlustähtaegade pikenemise kümne päeva võrra, täpsustamata menetlusdokumentide esitamise korda.

36. Niisugune suurte vahemaadega seotud tähtaeg on ette nähtud ka kodukorra artiklis 51. Apellatsioonkaebuse esitamise tähtaegade arvutamisel võtab Euroopa Kohus seda arvesse ka e-Curia kasutamise korral [21].

37. Neid asjaolusid arvestades leian, et apellatsioonkaebuse esimene väide ei ole põhjendatud.

### *B. Teine väide, et vaidlusalune teatis on vaidlustatav*

#### *1. Poolte argumendid*

38. Selle ELTL artiklil 263, Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklil 47 ja kohtuliku kaitse tõhususe põhimõttel põhineva väite põhjenduseks väidab apellant, et:

– vaidlusalune teatis ei ole lihtsalt ettevalmistav akt, kuna sellel olid siduvad õiguslikud tagajärjed, nimelt tema pensioni kohene vähendamine, ilma et seisukohtade esitamine määratud tähtaja jooksul pärast selle teatise kättesaamist oleks saanud avaldada mingit mõju;

– tema hagi esitamise ajal ei olnud Euroopa Parlament tema seisukohtadele veel vastanud ning ta pöördus Üldkohtusse ELTL artiklis 263 ette nähtud tähtaja jooksul, et vältida õiguse lõppemist, ja

– väide, et vaidlusaluse teatise uuesti läbivaatamiseks seisukohtade esitamine oleks tähendanud võimatust selle peale hagi esitada, on vastuolus kohtuliku kaitse tõhususega ja võimaldaks Euroopa Parlamendil pääseda igasugusest kohtulikust kontrollist, kui ta ei vasta seisukohtadele või annab kinnitava sisuga vastuse.

39. Parlament väidab, et:

– pensioni suuruse läbivaatamine oli ajutist laadi ja seda oleks hageja esitatud kirjalikke seisukohti arvesse võttes saanud muuta;

– põhjustel, mille Üldkohus esitas vaidlustatud kohtumääruse punktides 48 ja 49, ei olnud mingit kahtlust nimetatud ajutisuses, mis nähtus ka apellandile saadetud e-kirjast, milles talle teatati, et tema seisukohtadele vastatakse;

– pärast nende seisukohtade läbivaatamist võttis Euroopa Parlament vastu lõpliku otsuse ja

– selle otsuse peale esitatud kaebus oleks taganud piisava kohtuliku kaitse.

40. Seoses apellandi argumendiga, et esineb oht, et rikutakse Üldkohtu kontrollipädevust parlamendi aktide suhtes, viitab Euroopa Parlament vaidlustatud kohtumääruse punktile 58.

[21] Vt 11. juuni 2020. aasta kohtumäärus GMPO *vs.* komisjon (C-575/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:448, punkt 31) ning 5. mai 2021. aasta kohtumäärus Comprojecto-Projectos e Construções jt *vs.* EKP ja Banco de Portugal (C-450/20 P, ei avaldata, EU:C:2021:356, punktid 11 ja 12).

## *2. Hinnang*

41. Teise väitega kritiseerib apellant sisuliselt seda, kuidas Üldkohus hindas ELTL artiklis 263 ette nähtud õiguskaitsevahendit kasutada võimaldava õigusliku tagajärje kriteeriumi Euroopa Kohtu praktika seisukohast.

42. Seega tuleb märkida, et „vaidlustatavateks aktideks“ selle artikli tähenduses peetakse kõiki institutsioonide vastu võetud sätteid – sõltumata nende vormist –, mille eesmärk on tekitada siduvaid õiguslikke tagajärgi, mis mõjutavad füüsilisest või juriidilisest isikust hageja huve, tuues kaasa selge muutuse tema õiguslikus olukorras [22].

43. Seevastu jääb ELTL artikli 263 kohase kohtuliku kontrolli alt välja mis tahes akt, millel puuduvad siduvad õiguslikud tagajärjed, näiteks ettevalmistavad aktid, puhtalt rakendusaktid, lihtsad soovitused ja arvamused ning põhimõtteliselt ka asutusesisesed juhised [23].

44. Selleks et kindlaks teha, kas vaidlustatud akt tekitab niisuguseid õiguslikke tagajärgi, tuleb lähtuda akti olemusest ja selle andja kavatsusest [24] ning hinnata akti tagajärgi objektiivsete kriteeriumide, näiteks akti sisu põhjal, võttes vajaduse korral arvesse akti vastuvõtmise konteksti ja selle vastu võtnud institutsiooni volitusi [25].

45. Seega ei kujuta vahemeetmed, mille eesmärk on valmistada ette lõplik otsus, endast põhimõtteliselt akte, mille peale saab esitada tühistamishagi. Nii on see juhul, kui need väljendavad institutsiooni esialgset arvamust [26].

46. Vaheakti peale ei saa samuti edasi kaevata juhul, kui on tõendatud, et selle akti õigusvastasusele võib viidata hagis, mis esitatakse selle lõppotsuse peale, mille koostamise etapp see akt on. Sel juhul tagab piisava kohtuliku kaitse menetlust lõpetava otsuse peale esitatav hagi [27].

47. Lisaks saab vaidlusaluse otsuse peale esitada tühistamishagi vaid juhul, kui isegi ilma eelneva otsuse resolutsiooni tingimusi muutmata on otsuse teatavate põhjenduste muutmine muutnud resolutsioonis otsustatu sisu, mõjutades seeläbi hagejate huve ELTL artiklit 263 käsitleva kohtupraktika tähenduses. Vastasel juhul on tegemist kinnitava aktiga, mis ei ole selle artikli tähenduses vaidlustatav.

48. Käesoleval juhul tõi Üldkohus vastavalt kohtupraktikale, mis vastab selle ettepaneku [28] punktides 42 ja 45 meenutatud kohtupraktikale, välja vaidlusaluse teate sisust tulenevad asjaolud, nimelt kasutatud mõiste „kava“, ning täpsustuse, et pensioniõiguste läbivaatamine ja ajavahemiku

[22] Vt 25. veebruari 2021. aasta kohtuotsus VodafoneZiggo Group *vs.* komisjon (C-689/19 P, EU:C:2021:142, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika) ning 22. aprilli 2021. aasta kohtuotsus thyssenkrupp Electrical Steel ja thyssenkrupp Electrical Steel Ugo *vs.* komisjon (C-572/18 P, EU:C:2021:317, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).

[23] Vt 22. aprilli 2021. aasta kohtuotsus thyssenkrupp Electrical Steel ja thyssenkrupp Electrical Steel Ugo *vs.* komisjon (C-572/18 P, EU:C:2021:317, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).

[24] Vt teatavate vorminõuete mõju puudumise kohta 17. juuli 2008. aasta kohtuotsus Athinaïki Techniki *vs.* komisjon (C-521/06 P, EU:C:2008:422, punktid 42–45).

[25] Vt 22. aprilli 2021. aasta kohtuotsus thyssenkrupp Electrical Steel ja thyssenkrupp Electrical Steel Ugo *vs.* komisjon (C-572/18 P, EU:C:2021:317, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).

[26] Vt 13. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Deutsche Post ja Saksamaa *vs.* komisjon, (C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, punkt 50 ning seal viidatud kohtupraktika).

[27] Vt 13. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Deutsche Post ja Saksamaa *vs.* komisjon, (C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, punkt 53 ning seal viidatud kohtupraktika) ning 22. aprilli 2021. aasta kohtuotsus thyssenkrupp Electrical Steel ja thyssenkrupp Electrical Steel Ugo *vs.* komisjon (C-572/18 P, EU:C:2021:317, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).

[28] Vt vaidlustatud kohtumääruse punktid 46 ja 47.

eest 2019. aasta jaanuarist märtsini alusetult saadud summade tagasinõudmine muutuvad lõplikuks alles pärast 30-päevase tähtaja möödumist, mille jooksul võis esitada seisukohti. Üldkohus leidis, et selle võimaluse kasutamine apellandi poolt takistas uute pensioniõiguste kindlaksmääramise kava muutumist lõplikuks, ning et järelikult kujutab apellandi seisukohtadest hilisem kiri endast Euroopa Parlamendi lõplikku otsust.

49. Lisaks leidis Üldkohus, et see kiri ei ole pelgalt kinnitav akt, kuna vaidlusalune teatis ei ole lõplik, ning sellega seoses ei ole tähtsust asjaolul, et teatises ei ole täpsustatud Euroopa Parlamendi vastamise tähtaega.

50. Apellatsioonkaebuse teises väites ei vaidle apellant vastu Üldkohtu järeldustele vaidlusaluse teate sisu ja selle koostamise konteksti kohta. Apellant leiab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta hindas seda, kas see teatis on vaidlustatav; apellant toob esile, et selle tagajärjel vähendati tema pensioni kohe.

51. Vaidlustatud kohtumääruse punktidest 5, 6 ja 47 ilmneb, et Üldkohus tuvastas, et vaidlusaluse teatise väljastas Euroopa Parlament, kellel oli otsustusõigus, ning et Euroopa Parlamendil on kohustus makstud pensionide summa üle vaadata vastavalt Euroopa Parlamendi liikmete pensionide suuruse kindlaksmääramise süsteemile. Üldkohtu järelduste kohaselt seisnes institutsiooni finantsküsimuste peadirektoraadi praktika nimetatud kontekstis selles, et apellanti teavitati tema pensionisumma tulevasest läbivaatamisest 2019. aasta veebruaris tulenevalt otsuse nr 14/2018 automaatsest kohaldamisest, seejärel kaks kuud hiljem selle teatise tegelikust rakendamisest ning võimalusest esitada oma seisukohad 30 päeva jooksul alates selle teatise saatmisest.

52. Järelikult võib sellest järeldada, et Euroopa Parlament võttis ühemõtteliselt vastu meetme, mis toob kaasa apellandi huve mõjutavaid õiguslikke tagajärgi ja mis on tema jaoks imperatiivselt siduv.

53. Selleks et põhjendada seisukohta, et vaidlusalune teade ei ole otsus, leidis Üldkohus, et apellandil on õigus esitada seisukohti pärast seda teatist, ning tõdes, et seda võimalust on kasutatud; et apellandi seisukohti on analüüsitud ja et alates 2019. aasta jaanuarist alusetult makstud summasid ei ole sisse nõutud.

54. Nii toimides ei võtnud Üldkohus arvesse järgmisi asjaolusid, mis tulenevad tema järeldustest:

– seisukohtade kättesaamisel ei peatata vaidlusaluse teatise siduvaid tagajärgi, mis mõjutavad apellandi huve, ja

– kindlus, et Euroopa Parlament ei saa põhimõtteliselt oma otsust muuta, kuna see on tingimata seotud otsusega nr 14/2018.

55. Sellest tuleneb, et neil konkreetsetel asjaoludel, mis on väga erinevad nendest, mis olid aluseks kohtupraktikale, millele Üldkohus viitas vaidlustatud kohtumääruse punktis 46, ei saa vaidlusalust teatist erinevalt 2019. aasta veebruaris edastatud teatisest pidada lihtsalt teavitavaks kirjaks, mis oleks olnud adresseeritud apellandile tema seisukoha teada saamiseks ja Euroopa Parlamendile võimalikult täieliku selgituse andmiseks enne, kui ta teeb oma otsuse, või teisisõnu käsitada neid vajaliku etapina enne apellandi õiguste piiramist.

56. Neil asjaoludel saaks vaidlusalust teatist käsitada esialgse või ettevalmistava seisukohana üksnes siis, kui Euroopa Parlament oleks selgelt näidanud, et tema otsus vähendada pensione otsuse nr 14/2018 tagajärjel tekitab konkreetseid tagajärgi üksnes juhul, kui puudutatud isik ei ole esitanud seisukohti või kui on möödunud teatav tähtaeg selliste seisukohtade esitamiseks, mis käesoleval juhul nii ei olnud.

57. Sellega seoses on tulemusetu järeldus, et Euroopa Parlamendi tegevus ei toonud kaasa kõiki pensioni suuruse alates 2019. aasta aprillist jõustunud vähendamise tagajärgi, kuna 2019. aasta jaanuari ja märtsi vahelisel ajal alusetult makstud summad jäeti sisse nõudmata. Nimelt ei saa see muuta vaidlusaluse teatise kvalifitseerimist, mis põhineb tasutud pensionisummade ja tulevaste pensionisummade automaatsel läbivaatamisel, kuna alusetult saadud summade tagasimaksmise sisulised tingimused on seotud ka otsusega nr 14/2018.

58. Kõnealuse teatise vaidlustatavust kinnitab vaidlustatud kohtumääruse punktist 52 tulenev järeldus, et selles pensioni läbivaatamise menetluses ei tehta ühtegi muud otsust pärast 30-päevase tähtaja möödumist, mis oli pensioniõiguslikule isikule võimaldatud seisukohtade esitamiseks, või juhul, kui need lükatakse tagasi. Järelikult, kui puudub läbivaatamismenetlus, mis päädib üksikasjalikult põhjendatud otsuse tegemisega vastuseks pensioniõiguslike isikute seisukohtadele, siis hinnatakse pärast selle tähtaja möödumist selle pensioni suurust muutva akti õiguspärasust niisuguse teabe alusel, mis võis olla Euroopa Parlamendi käsutuses ajal, mil ta pensioniõiguslikku isikut teavitas.

59. Samuti ei saa Euroopa Parlament sellistel asjaoludel nagu käesolevas kohtuasjas tulemuslikult väita, et apellant, kes esitas pärast vaidlusaluse teatise saamist seisukohad, oleks pidanud ootama, kuni kõnealune institutsioon esitab talle vastuväitena pensionisumma vähendamise kinnituse, selleks et vastust tema seisukohtadele saaks pidada lõplikuks ja seega vaidlustatavaks aktiks. Nimelt oli apellandi sellise sammu edukus äärmiselt ebatõenäoline seoses teabega, mille Euroopa Parlament edastas otsusest nr 14/2018 tuleneva pensioni suuruse kohandamise põhimõtte kohta, mis tekitas apellandi jaoks riski, et kuivõrd puuduvad uued asjaolud, käsitatakse Euroopa Parlamendi vastust kinnitava aktina, mida ei saa vaidlustada [29].

60. Eelnevat analüüsi kinnitab kohtupraktika, mis käsitleb huve kahjustava akti määratlemist avaliku teenistuse valdkonna kohtuvaidlustes otsuse rahaliste tagajärgede vaidlustamise korral. Nii võib otsuse olemasolu ilmneda igakuisest palgateatisest [30]. Kui uue rahaliste õiguste kindlaksmääramist käsitleva üldkohaldatava akti rakendamine leiab esimest korda väljenduse palgateatises, tähendab see tingimata, et selle adressaadi suhtes tehakse halduse üksikotsus, mis toob kaasa siduvaid õiguslikke tagajärgi, mis mõjutavad otseselt ja vahetult asjaomase ametniku huve. Järgnevad töötasu teatised piirduvad seevastu aga sellega, et annavad teada selle algse individuaalse haldusotsuse ajalise kehtivuse jätkumisest ning neid saab kvalifitseerida kinnitavateks halduse üksikotsusteks [31].

61. Lisaks sellele võiks meelde tuletada väljakujunenud kohtupraktikat, mille kohaselt juhul, kui konkursi kandidaat taotleb konkursikomisjoni otsuse uuesti läbivaatamist, on teda kahjustavaks aktiks otsus, mille see komisjon tegi pärast kandidaadi olukorra uuesti läbivaatamist, sest pärast uuesti läbivaatamist tehtud otsus asendab sel juhul konkursikomisjoni algse otsuse [32].

[29] Vt käesoleva ettepaneku punkt 47.

[30] Vt 15. juuni 1976. aasta kohtuotsus Wack *vs.* komisjon (1/76, EU:C:1976:91, punkt 5).

[31] Vt 12. detsembri 2019. aasta kohtuotsus Tàpias *vs.* nõukogu (T-527/16, EU:T:2019:856, punkt 37) ja 5. detsembri 2012. aasta kohtuotsus Lebedef jt *vs.* komisjon (F-110/11, EU:F:2012:174, punktid 36 ja 37 ning seal viidatud kohtupraktika).

[32] Vt 5. septembri 2018. aasta kohtuotsus Villeneuve *vs.* komisjon (T-671/16, EU:T:2018:519, punkt 24).

62. Lõpuks tuleb märkida, et kuna minu arvates tuleneb vaidlusaluse teatise vaidlustatavus ELTL artikli 263 tähenduses peamiselt apellandile edastatud teabe järjestikusest esitamisest ja üldotsuse tegemisest tingimustel, mis muudavad tema kohtuliku kaitse ebakindlaks, näib mulle kohane juhtida Euroopa Kohtu tähelepanu 28. juuni 2018. aasta kohtuotsuse Spliethoff's Bevrachtingskantoor *vs.* komisjon ulatusele [33].

63. Selle kohtuotsuse aluseks olnud kohtuasja asjaolud võivad teatavate aspektide poolest sarnaneda nendega, millel põhineb apellatsioonkaebuse teine väide. Euroopa Kohus märkis nimelt, et apellant sai e-kirja, mida ta võis pidada tema ettepaneku tagasilükkamiseks Euroopa Komisjoni [34] poolt, ning ta ei olnud teadlik lõpliku otsuse olemasolust, mille komisjon tegi pärast tema hagi esitamise kuupäeva. Erinevalt seisukohast, millele asus Üldkohus, kes leidis hagi vastuvõetamatuks tunnistamisel, et hagi oli suunatud e-kirja vastu, mida ei olnud koostanud komisjon, ja et vaidlustatud akt oli üksnes esialgne [35], järeldas Euroopa Kohus Üldkohtu järeldustest, et juhtumi konkreetseid asjaolusid arvesse võttes ja eesmärgiga tagada hagejale tõhus kohtulik kaitse, oleks Üldkohus pidanud tunnistama, et komisjoni [36] vastu esitatud hagi ese oli lõpliku otsuse tühistamine.

64. Nii ei võtnud Euroopa Kohus selles kohtuotsuses seisukohta vaidlusaluse akti ajutise laadi kohta, vaid asjaolu kohta, et apellandil ei olnud võimalik kindlaks teha komisjoni rakendusotsust, mis kujutas endast rakendusmenetlust silmas pidades lõplikku akti, võttes arvesse ka asjaolu, et vaidlusalune e-kiri sisaldas teavet kasutada olevate õiguskaitsevahendite kohta ja et neid kasutati rakendusotsusest teadmatuses olles [37]. Selles osas väärib seesama kohtuotsus erilist tähelepanu, kuna see illustreerib menetluslikke tagajärgi, mida tuleb arvestada, kui aktide sõnastuse ja konteksti tõttu ei ole selge, mis laadi ja millise ulatusega need on [38]. Sellest tulenevalt teen Euroopa Kohtule teise võimalusena ettepaneku esitada analoogne põhjenduskäik.

65. Järeldan kõigist neist kaalutlustest, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta jättis tühistamishagi, mille apellant esitas vaidlusaluse teatise peale, ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata põhjendusega, et see ei ole vaidlustatav akt, mille peale saab ELTL artikli 263 alusel esitada hagi.

66. Seetõttu teen Euroopa Kohtule ettepaneku otsustada, et apellatsioonkaebuse teine väide on põhjendatud, ja seega ettepaneku tühistada vaidlustatud kohtumäärus, ilma et oleks vaja analüüsida apellatsioonkaebuse kolmandat väidet, mis on esitatud teise võimalusena.

67. Juhuks kui Euroopa Kohus peaks siiski teise väite tagasi lükkama, esitan täielikkuse huvides oma analüüsi ka viimati nimetatud väite kohta.

33 C-635/16 P, edaspidi „kohtuotsus Spliethoff's Bevrachtingskantoor *vs.* komisjon", EU:C:2018:510.

34 Kohtuotsuse Spliethoff's Bevrachtingskantoor *vs.* komisjon punktis 66 märkis Euroopa Kohus, et „17. juuli 2015. aasta e-kirja sõnastusest, mis on ära toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 21, selgub, et [Agence exécutive pour l'innovation et les réseaux – Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet] INEA *teavitas* [*äriühingut Spliethoff's Bevrachtingskantoor BV*] sõnaselgelt *asjaolust, et tema „taotlus jäeti rahuldamata"*". On tõsi, et INEA täpsustas, et *menetlus*, mille tulemusel tegi komisjon otsuse projektide valiku ja neile toetuste andmise kohta, *oli veel pooleli*. Sellegipoolest lisas ta, et *„[e]batõenäolisel juhul, kui selle otsuse vastuvõtmine toob kaasa muudatusi, mis puudutavad Teie taotlust, teatatakse Teile sellest eraldi e-kirjaga*". [See äriühing] aga ei saanud seejärel selle kohta ühtegi e-kirja ei INEA-lt ega komisjonilt". Kohtujuristi kursiiv.

35 Vt kohtuotsus Spliethoff's Bevrachtingskantoor *vs.* komisjon (punktid 31, 34 ja 65).

36 Vt kohtuotsus Spliethoff's Bevrachtingskantoor *vs.* komisjon (punkt 71).

37 Vt kohtuotsus Spliethoff's Bevrachtingskantoor *vs.* komisjon (punktid 66–70).

38 Vt selle kohta kohtujurist Kokott'i ettepanek kohtuasjas Spliethoff's Bevrachtingskantoor *vs.* komisjon (C-635/16 P, EU:C:2018:28, punktid 6 ja 7). Kohtujurist täpsustas, et apellant esitas Üldkohtule veel ühe hagi nõudega tühistada komisjoni rakendusotsus, mille kohta komisjon väitis, et see oli esitatud hilinenult.

### *C. Kolmas väide, et 8. juuli 2019. aasta teatise tühistamise nõue, mis esitati muutmisavalduses, ja mis käsitles vajadust muuta see avaldus hagiavalduseks, on vastuvõetav*

#### *1. Poolte argumendid*

68. Teise võimalusena kritiseerib apellant vaidlustatud kohtumääruse punkte 62 ja 63 osas, milles sellega tunnistati vastuvõetamatuks tema muutmisavalduses esitatud nõue tühistada vaidlusalune teatis. Ta väidab, et kuna hagiavaldus vastab Üldkohtu kodukorra artiklis 76 ette nähtud tingimustele ja hagi esitamise tähtaegadele, oleks Üldkohus pidanud õigusaktide säilitamise põhimõtet järgides hagi muutma ja selle muutmisavalduse kodukorra artikli 86 alusel hagiavalduseks kvalifitseerima.

69. Hageja täpsustab, et põhimõte, millele ta tugineb, on sätestatud Itaalia õiguses, ja seda rakendavad Itaalia kohtud ning ta arvas, et see muutmisavalduse esitamisel tema suhtes rakendub. Tema hagiavalduse sisuline läbi vaatamata jätmine takistas teda oma õiguslikku seisundit kaitsmast ja rikkus seega tema kaitseõigusi.

70. Parlament leiab, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, kui ta otsustas, et muutmisavalduse vastuvõetamatus tulenes vaidlusaluse teate tühistamise nõude vastuvõetamatusest. Teise võimalusena väidab parlament, et hagi saab esitada üksnes otsuse peale, mis on tehtud pärast hageja seisukohtade läbivaatamist. Ta lisab, et ükski Üldkohtu kodukorra säte ega liidu õiguse üldpõhimõte ei kohusta Üldkohut muutma muutmisavaldust hagiavalduseks ning et Itaalia õigusele ega Itaalia kohtupraktikale ei saa tõhusalt tugineda. Ta väidab samuti, et Üldkohtule ei saa ette heita tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte rikkumist, kuna apellant võis esitada tühistamishagi otsuse peale, millega lükati tagasi tema seisukohad vaidlusaluse teatise kohta.

#### *2. Hinnang*

71. Kuna apellant kritiseerib apellatsioonkaebuse kolmanda väite põhjenduseks Üldkohtu otsust osas, milles selle otsusega oleks pidanud tema avalduse ümber kvalifitseerima sarnaselt sellega, mida oleks võinud otsustada Itaalia kohus, teen Euroopa Kohtule ettepaneku otsustada, et see väide on ilmselgelt põhjendamatu.

### *D. Väited ja õiguslikud argumendid, mis on esitatud vaidlusaluse teatise ja 8. juuli 2019. aasta teatise tühistamise nõudes*

72. Hageja kordab väiteid, mille ta esitas vaidlusaluse teatise ja 8. juuli 2019. aasta teatise tühistamise nõude põhjendamiseks põhjusel, et Üldkohus ei teinud sisulist otsust.

73. Euroopa Parlament väidab, et need väited on vastuvõetamatud, kuna need ei ole suunatud vaidlustatud kohtumääruse vastu, ja et need on tulemusetud, kuna Üldkohus ei teinud otsust hagi sisulistes küsimustes.

74. Nagu nähtub apellandi nõuetest tema apellatsioonkaebuses, palub ta Euroopa Kohtul teha otsuse vaidlusaluse teatise ja 8. juuli 2019. aasta teatise tühistamise nõude kohta. Kui Euroopa Kohus otsustab vaidlustatud kohtumääruse tühistada, tuleb käsitleda küsimust, kas Euroopa Kohtul on võimalik kohtuasi lahendada.

### *E. Esimeses kohtuastmes esitatud hagi*

75. Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse tühistamise korral teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab, või suunata asja tagasi Üldkohtusse otsustamiseks.

76. Käesolevas asjas ei saa Euroopa Kohus selles menetlusstaadiumis teha sisulist otsust hagi kohta, mille apellant Üldkohtule esitas, kuna Üldkohus tegi otsuse üksnes Euroopa Parlamendi esitatud vastuvõetamatuse vastuväite kohta.

77. Seevastu on Euroopa Kohtul olemas vajalik teave, et teha lõplik otsus esitatud vastuvõetamatuse vastuväite kohta [39].

78. Seega teen Euroopa Kohtule ettepaneku otsustada, et see vastuvõetamatuse vastuväide, mille kohaselt vaidlusaluse teatise peale ei saa esitada tühistamishagi, tuleb tagasi lükata.

79. Sellest tulenevalt tuleb saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse, et Üldkohus vaataks uuesti läbi apellandi hagi nõudega vaidlusalune teatis tühistada.

## VII. Kohtukulud

80. Kohtuasja suunamine tagasi Üldkohtusse õigustab seda, et Euroopa Kohtu apellatsioonimenetluse kohtukulude kandmine otsustatakse edaspidi.

## VIII. Ettepanek

81. Eeltoodud kaalutlustest lähtudes teen Euroopa Kohtule järgmise ettepaneku:

– tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 3. juuli 2020. aasta kohtumäärus Falqui ja Poggiolini *vs.* parlament (T-347/19 ja T-348/19, ei avaldata, EU:T:2020:303) Danilo Poggiolini hagi puudutavas osas;

– lükata tagasi vastuväide, mille Euroopa Parlament Euroopa Liidu Üldkohtule esitas ja mille kohaselt D. Poggiolini hagi on vastuvõetamatu;

– saata kohtuasi tagasi Üldkohtule, et see kohus teeks otsuse D. Poggiolini nõuetes tühistada Euroopa Parlamendi finantsküsimuste peadirektoraadi parlamendiliikmete töötasu ja sotsiaalsete õiguste üksuse juhataja 11. aprilli 2019. aasta teatis, mis käsitleb talle määratud pensioni suuruse kohandamist pärast seda, kui 1. jaanuaril 2019 jõustus Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati (saadikutekoja juhatuse büroo, Itaalia) otsus nr 14/2018, ning

– kohtukulude kandmine otsustatakse edaspidi.

[39] Vt 9. juuli 2009. aasta kohtuotsus 3F *vs.* komisjon (C-319/07 P, EU:C:2009:435, punkt 98) ja 13. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Deutsche Post ja Saksamaa *vs.* komisjon, (C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, punkt 78). Vt ka 28. veebruari 2019. aasta kohtuotsus nõukogu *vs.* Growth Energy ja Renewable Fuels Association (C-465/16 P, EU:C:2019:155, punkt 128).